

## **Spis treści**

1. PODSTAWY PRAWNE .....	4
2. CEL I ZAKRES PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA PLANU NA ŚRODOWISKO.....	4
3. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA PLANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA 17 GMIN – CZŁONKÓW ZAWARTEGO POROZUMIENIA MIĘDZYGMINNEGO .....	5
3.1. Charakterystyka Planu Gospodarki Odpadami.....	5
3.2. Cele Planu Gospodarki Odpadami .....	7
3.3. Planowany system gospodarki odpadami dla 17 Gmin – członków Porozumienia Międzygminnego .....	9
3.3.1. System zbierania odpadów .....	9
3.3.2. Odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych .....	10
3.3.3. Rozwiązania alternatywne .....	11
4. OPIS ELEMENTÓW PRZYRODNICZYCH.....	13
4.1. Klimat, wody, gleby i kopaliny .....	13
4.3. Roślinność i świat zwierzęcy.....	14
4.4. Zabytki kultury i dobra materialne .....	15
5. ANALIZA WARIANTÓW PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA .....	20
5.1. Niepodejmowanie działań .....	20
5.2. Przewidywane oddziaływanie na środowisko .....	21
6. ODDZIAŁYWANIE ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PLANIE NA ŚRODOWISKO .....	22
Szczegółowa analiza i ocena oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – Załącznik 1. ....	22
6.1. Zdrowie i życie ludzi .....	22
6.2. Środowisko gruntowo - wodne.....	22
6.3. Powietrze atmosferyczne.....	22
6.4. Hałas .....	23
6.5. Powierzchnia ziemi.....	23
6.7. Dobra materialne i dobra kultury .....	24
7. POTENCJANIE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE PLANU NA ŚRODOWISKO ....	25
7.1. Planowany system gospodarki odpadami.....	25
7.2. Użytkowanie zasobów naturalnych .....	26
7.3. Zastosowane metody prognozowania.....	26
8. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO .....	26
9. MINIMALIZACJA SZKODLIWYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO .....	26
10. KOMPENSACJA NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO.....	27
11. PROPOZYCJE MONITORINGU.....	28
12. STRESZCZENIE E JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM .....	28

## **1. PODSTAWY PRAWNE**

Prognozę oddziaływania Planu Gospodarki Odpadami Komunalnymi dla Gmin Porozumienia Międzygminnego Jarocin sporządzono zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 199, poz. 1227) i Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 62, poz. 627).

## **2. CEL I ZAKRES PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA PLANU NA ŚRODOWISKO**

Celem Prognozy jest **określenie wpływu przyjętych w Planie Gospodarki Odpadami dla 17 Gmin – członków zawartego Porozumienia Międzygminnego treści i rozwiązań na środowisko przyrodnicze.**

Zakres Prognozy dostosowany został do wymogów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (art. 51 ust. 2). Przy sporządzaniu prognozy uwzględniono zalecenia Wojewody Poznańskiego zawarte w piśmie z dnia 31 października 2008 r. Nr SR.IV-11.6617-195/08 oraz treść pisma Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu z dnia 19 listopada 2008 r. Nr NS-72/4-17(1)/08.

Prognoza zawiera:

1. informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
2. informacje o zastosowanych metodach przy sporządzaniu prognozy;
3. propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
4. informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
5. streszczenie w języku niespecjalistycznym.

### **3. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA PLANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA 17 GMIN – CZŁONKÓW ZAWARTEGO POROZUMIENIA MIĘDZYGMINNEGO**

#### **3.1. Charakterystyka Planu Gospodarki Odpadami**

Zgodnie z zapisami Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2008 – 2011 17 gmin powiatu jarocińskiego, średzkiego, pleszewskiego, śremskiego, gostyńskiego i poznańskiego zawarło Porozumienie Międzygminne, którego podstawowym celem jest budowa wspólnego, jednolitego systemu gospodarki odpadami komunalnymi opartego na funkcjonowaniu międzygminnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w m. Witaszyczki, gm. Jarocin. Porozumienie podpisały:

- Miasto i Gmina Borek Wlkp., pow. gostyński;
- Gmina Chocz, pow. pleszewski;
- Gmina Czermin, pow. pleszewski;
- Gmina Dobrzyca, pow. pleszewski;
- Gmina Dominowo, pow. średzki;
- Gmina Gizałki, pow. pleszewski;
- Gmina Jaraczewo, pow. jarociński;
- Miasto i Gmina Jarocin;
- Gmina Kotlin, pow. jarociński;
- Miasto i Gmina Kórnik, pow. poznański;
- Gmina Krzykosy, pow. średzki;
- Miasto i Gmina Książ Wlkp. pow. śremski;
- Gmina Nowe Miasto n/Wartą, pow. średzki;
- Gmina Piaski pow. gostyński;
- Miasto i gmina Środa Wlkp.;
- Gmina Zaniemyśl, pow. średzki;

- Miasto i Gmina Żerków, pow. jarociński.

Projekt Planu zawiera:

1. Analiza aktualnego stanu gospodarki odpadami komunalnymi, a w niej:
  - dane ogólne;
  - aktualny stan gospodarki odpadami;
  - zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych;
  - ilość powstających odpadów komunalnych;
  - identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami;
2. Prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, w niej:
  - zmiany demograficzne;
  - zmiany ilości i składu morfologicznego odpadów;
3. Polityka i zamierzenia w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, a w niej:
  - polityka ekologiczna Państwa;
4. Działania gmin zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, a w nim:
  - działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów;
  - działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów komunalnych i ich negatywnego oddziaływania na środowisko;
  - działania gmin wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami komunalnymi;
5. Cele i zadania gospodarki odpadami, a w nich:
  - cele krótkookresowe na lata 2008 – 2011;
  - cele na lata 2009 – 2019;
6. System gospodarki odpadami komunalnymi dla Porozumienia Międzygminnego, a w nim:
  - organizacja systemu gospodarki odpadami;
  - system zbierania odpadów;

- system odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
7. Nakłady inwestycyjne wprowadzania systemu gospodarki odpadami, a w nim:
- system gromadzenia odpadów;
  - odzysk i unieszkodliwianie odpadów;
8. Sposoby finansowania inwestycji, a w nim:
- Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na poziomie krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym
  - Programy operacyjne
  - Kredyty Banku Ochrony Środowiska S.A.
  - Środki z Funduszu Rozwoju Inwestycji Komunalnych
  - Partnerstwo publiczno – prywatne
9. System monitoringu i oceny wdrażania Planu, a w nim:
- Zarządzanie Planem Gospodarki Odpadami;
  - Monitorowanie i ocena wdrażania Planu.

### **3.2. Cele Planu Gospodarki Odpadami**

Cele Planu Gospodarki Odpadami dla 17 Gmin – członków zawartego Porozumienia Międzygminnego zostały wytyczone w oparciu o Plany wyższego szczebla – Krajowy Plan Gospodarki Odpadami – 2010 i Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2008 – 2011. Dla 17 Gmin – członków Porozumienia Międzygminnego nakreślono cel główny, cele cząstkowe oraz zadania służące realizacji celów.

Jako cel główny przyjęto „**Minimalizację ilości wytwarzanych odpadów w sektorze komunalnym oraz prowadzenie systemu odzysku i unieszkodliwiania odpadów zgodnego z normami europejskimi**”.

Dla osiągnięcia celu głównego nakreślono cele cząstkowe:

1. Ograniczenie ilości odpadów komunalnych kierowanych do unieszkodliwienia na składowiskach odpadów do 85% w roku 2011 i 75% w roku 2014.

2. Zwiększenie ilości wyselekcjonowanych odpadów komunalnych przekazanych do odzysku.
3. Rozszerzenie zakresu systemu zbiórki odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych.
4. Wyłączenie z eksploatacji 5 składowisk odpadów do roku 2009 i eksploatacja docelowo 2 składowisk odpadów.
5. Skierowanie na składowiska odpadów do 75% masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w roku 2010 i do 50% w roku 2013 w porównaniu z rokiem 1995.
6. Osiągnięcie w roku 2010 zakładanych limitów odzysku i recyklingu poszczególnych odpadów:
  - odpady wielkogabarytowe: 50%
  - odpady budowlane: 40%
  - odpady niebezpieczne (z grupy odpadów komunalnych): 50%
7. Wylimitowanie nielegalnego składowania odpadów komunalnych w miejscach do tego nieprzeznaczonych (dzięki wysypiska odpadów).

Dla osiągnięcia założonych celów, konieczne jest podjęcie następujących kierunków działań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi:

- Podnoszenie świadomości ekologicznej obywateli, w szczególności w zakresie minimalizacji wytwarzania odpadów.
- Wprowadzanie systemowej gospodarki odpadami komunalnymi, w tym rozbudowa zakładu zagospodarowania odpadów komunalnych
- Utrzymanie przez gminy kontroli nad zakładami przetwarzania odpadów komunalnych, co jest istotne z punktu widzenia rozwoju racjonalnej gospodarki odpadami.
- Wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
- Podniesienie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

- Wdrażanie selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i ulegających biodegradacji.
- Redukcja w odpadach kierowanych na składowiska zawartości składników biodegradowalnych.
- Zintensyfikowanie działań skierowanych na zapobieganie zanieczyszczeniu odpadami środowiska naturalnego.

### **3.3. Planowany system gospodarki odpadami dla 17 Gmin – członków Porozumienia Międzygminnego**

Zgodnie z przyjętymi celami określono system gospodarki odpadami komunalnymi, który będzie obowiązywał we wszystkich gminach Porozumienia Międzygminnego.:

#### **3.3.1. System zbierania odpadów**

Powstające na terenie 17 Gmin Porozumienia Międzygminnego odpady komunalne zbierane będą w sposób selektywny we wszystkich gminach. Zbieraniem objęte będą:

- Odpady zmieszane zbierane metodą „odbioru bezpośredniego” w rejonach zabudowy jednorodzinnej w oparciu o pojemniki dostosowane do ilości mieszkańców oraz metodą „donoszenia” w rejonach zabudowy wielorodzinnej w oparciu o pojemniki 1100 litrowe przypadające na 50 mieszkańców;
- Selektywnie zbierane odpady opakowaniowe z papieru i tektury, szkła i tworzyw sztucznych metodą „odbioru bezpośredniego” w rejonach zabudowy jednorodzinnej w oparciu o worki foliowe oraz metodą „donoszenia” w rejonach zabudowy wielorodzinnej w oparciu o pojemniki 1100 litrowe lub pojemniki typu „dzwon”;
- Selektywnie zbierane odpady komunalne ulegające biodegradacji metodą „donoszenia” we wszystkich rejonach zabudowy albo metodą „donoszenia” w rejonach zabudowy wielorodzinnej i metodą „odbioru bezpośredniego” w rejonach zabudowy jednorodzinnej w oparciu o pojemniki specjalistyczne typu „biotainer” o odpowiedniej pojemności;

- Odpady wielkogabarytowe zbierane poprzez system zbiórki okresowej według określonego harmonogramu albo poprzez punkty zbiórki odpadów;
- Odpady budowlane zbierane metodą „na telefon”;
- Odpady niebezpieczne zbierane w sposób selektywny systemem zbiórek okresowych albo poprzez sieć punktów zbiórki odpadów niebezpiecznych.

Zbiórką odpadów komunalnych objęci zostaną wszyscy mieszkańcy Gmin. W przypadku niepodpisania umów na usuwanie odpadów przez właścicieli lub zarządców nieruchomości obowiązek zastępczy odbioru odpadów komunalnych przejmą Gminy.

Dla obniżenia kosztów oraz usprawnienia transportu odpadów z terenu gmin do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w m. Środa Wlkp. uruchomiona zostanie stacja przeładunkowa. Zakres funkcjonalny stacji określony zostanie na etapie koncepcji systemu gospodarki odpadami.

Przyjęty w Planie system selektywnego zbierania odpadów pozwoli na wyłączenie znacznej ilości odpadów o określonych parametrach (czystość, jednorodność) przeznaczonych do odzysku i recyklingu. Taki tok postępowania z odpadami daje możliwość przetworzenia ich na produkty o określonej wartości oraz na zmniejszenie masy odpadów przeznaczonych do unieszkodliwienia na składowiskach odpadów.

### **3.3.2. Odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych**

Zbierane na terenie Gmin odpady komunalne kierowane będą do odzysku lub unieszkodliwienia w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów.

Zgodnie z zapisami *Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2008 – 2011* zadania z zakresu odzysku i unieszkodliwiania odpadów realizować będą międzygminne Zakłady Zagospodarowania Odpadów. *Plan Gospodarki Odpadami dla 17 Gmin – członków Porozumienia Międzygminnego* zakłada budowę Zakładu Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w m. Witaszyczki, gm. Jarocin. Dla usprawnienia systemu transportu odpadów w m. Środa Wlkp. powstanie stacja przeładunkowa. Zakłada się, że ZZO w m. Witaszyczki wyposażony zostanie w niezbędne technologie do odzysku i unieszkodliwiania wszystkich odpadów komunalnych.

Zakres funkcjonalny oraz wskazanie metod i technologii przetwarzania odpadów komunalnych określony zostanie na etapie Koncepcji Systemu Gospodarki Odpadami dla ZZO w Witaszyczkach.



Wstępnie planuje się, że Zakład Zagospodarowania Odpadów Komunalnych zlokalizowany zostanie na terenie Zakładu Gospodarki Odpadami w Witaszyczkach. Aktualnie na terenie ZGO funkcjonuje linia sortownicza odpadów opakowaniowych zbieranych selektywnie, punkt recyklingu odpadów budowlanych oraz składowisko odpadów zmieszanych. Z uwagi na konieczność rozbudowy infrastruktury technicznej systemu odzysku i unieszkodliwiania odpadów teren przewidziany pod zabudowę powiększony zostanie o przylegające do ZGO tereny aktualnie wykorzystywane rolniczo. Na podlegającym planowaniu obszarze zlokalizowane zostaną:

- Instalacja recyklingu organicznego odpadów ulegających biodegradacji;
- Instalacja zagospodarowania odpadów palnych ze strumienia odpadów komunalnych;
- Punkt demontażu odpadów wielkogabarytowych;
- Magazyn czasowego gromadzenia odpadów niebezpiecznych.

W związku z zapętnieniem istniejących kwater składowania odpadów przewiduje się budowę nowej kwatery oraz pozostawienie rezerwy pod dalsze kwatery składowania.

Koncentracja instalacji przetwarzania odpadów oraz zakładany stopień zmniejszenia masy odpadów unieszkodliwianych na składowiskach odpadów pozwolą na zmniejszenie zapotrzebowania na składowiska odpadów. Planuje się wyłączenie z eksploatacji 5 gminnych składowisk odpadów do roku 2009 z uwagi na niespełnianie przez nie wymogów ochrony środowiska oraz wyłączenie z eksploatacji kolejnych 5 gminnych składowisk odpadów z uwagi na planowane ich zapętnienie.

Z dokonanych wyliczeń wynika, że docelowo eksploatowane będą 2 składowiska w m. Witaszyczki, gm. Jarocin i Nadziejewo, gm. Środa Wlkp.

### **3.3.3. Rozwiązania alternatywne**

W projekcie Planu przyjęto założenie, że funkcjonujący na terenie 17 Gmin Porozumienia Międzygminnego system gospodarki odpadami winien zapewniać maksymalny stopień zagospodarowania selektywnie zbieranych odpadów komunalnych, zmniejszenie masy odpadów unieszkodliwianych na składowiskach odpadów oraz zmniejszenie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko zgodnie z wytycznymi zawartymi w dokumentach wyższego szczebla i dyrektywach unijnych.

W analizowanym dokumencie nie rozpatrywano alternatywnych rozwiązań dla zakresu systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Ostateczny kształt systemu odzysku odpadów określony zostanie po dokonaniu analizy alternatywnych rozwiązań technologicznych proponowanych dla Zakładu Zagospodarowania Odpadów.

Dla osiągnięcia założonych celów, konieczne jest podjęcie następujących kierunków działań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi:

- Podnoszenie świadomości ekologicznej obywateli, w szczególności w zakresie minimalizacji wytwarzania odpadów.
- Wprowadzanie systemowej gospodarki odpadami komunalnymi, w tym rozbudowa zakładu zagospodarowania odpadów komunalnych
- Utrzymanie przez gminy kontroli nad zakładami przetwarzania odpadów komunalnych, co jest istotne z punktu widzenia rozwoju racjonalnej gospodarki odpadami.
- Wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
- Podniesienie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.
- Wdrażanie selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i ulegających biodegradacji.
- Redukcja w odpadach kierowanych na składowiska zawartości składników biodegradowalnych.
- Zintensyfikowanie działań skierowanych na zapobieganie zanieczyszczeniu odpadami środowiska naturalnego.

## **4. OPIS ELEMENTÓW PRZYRODNICZYCH**

### **4.1. Klimat, wody, gleby i kopaliny**

Gminy członkowskie Porozumienia Międzygminnego położone są na obszarze Niziny Wielkopolskiej w mezoregionach: Wał Żerkowski, Kotlina Śremska, Równina Rychwalska, Wysoczyzna Kaliska i Równina Wrzesińska. Jest to obszar równinny o niewielkich różnicach wzniesień wynikających z charakteru polodowcowego. Pozbawiony większych skupisk zbiorników wodnych i sieci dużych rzek (oprócz Warty).

Obszar gmin członkowskich Porozumienia Międzygminnego zaliczany jest do klimatycznej dzielnicy środkowej. Charakteryzuje się ona najmniejszym w Polsce opadem rocznym oraz stosunkowo długim okresem wegetacyjnym. Przeważają tu wiatry zachodnie i południowo – zachodnie. Średnia temperatura roku wynosi tu pow. 8°C (od -2 do -3°C w styczniu, od 18 do 19°C w lipcu). Średnia roczna suma opadów wynosi tu ok. 550 mm. Okres wegetacyjny trwa od 210 do 220 dni w roku.

Obszar gmin Porozumienia położony jest w dorzeczu rzeki Odry, w zlewni Warty, Obry i Proсны. Nie występują tu większe skupiska jezior, W północnej części obszaru występują jeziora przepływowe rzeki Kamionki jako tzw. Rynna Kórnicko – Zaniemyska.

Gmina Zaniemyśl, Krzykosy i północna część gminy Żerków położone są na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) czwartorzędowych Nr 150. Gminy Gizatki i Chocz położona jest na obszarze GZWP czwartorzędowych Nr 211. Z uwagi na brak ciągłej warstwy izolacyjnej zbiorników teren wymienionych gmin zaliczony został do obszarów wysokiej ochrony (OWO).

Gleby charakterystyczne dla omawianego obszaru to w większości bielicowe, rdzawe i brunatne wylugowane wytworzone z pisaków luźnych zaliczane do III i IV klasy bonitacyjnej. W dolinie Warty i Proсны występują gleby brunatne i płowe zaliczane do II i III klasy bonitacyjnej.

Obszar gmin jest ubogi w złoża kopaliny. Na terenach morenowych występują złoża żwirów i piasku. W gminie Jaraczewo występują też złoża gytii wapiennej będącej poszukiwanym nawozem.

### **4.3. Roślinność i świat zwierzęcy**

Obszar gmin objętych prognozą leży w prowincji niżowo – wyżynnej środkowoeuropejskiej w dziale bałtyckim w poddziale pasa wielkich dolin w krainie wielkopolsko – kujawskiej. Obszar ten pozostaje pod wyraźnym wpływem klimatu oceanicznego, stąd występuje tu wiele gatunków roślin charakterystycznych dla Europy zachodniej. Występują tu bory sosnowe i mieszane dębowo – sosnowe na ubogich piaskach oraz lasy liściaste i mieszane z udziałem dębów. W dolinach rzek występują lasy łąkowe.

Na obszarze gmin nie występują wielkie skupiska lasów, chociaż zalesienie stanowi znaczny stopień w niektórych gminach Porozumienia. Stanowiące 26,5 % powierzchni Gminy Kórnik lasy włączone zostały do kategorii lasów ochronnych. Szczególnej ochronie podlega też fragment Doliny Warty z Rogalińskim Parkiem Krajobrazowym (434 ha).

Na terenie gminy Żerków istnieje rezerwat przyrody „Czeszewski Las” objęty szczególną ochroną.

Do obszarów chronionego krajobrazu zaliczone zostały również:

- Czeszewsko - Żerkowski Park Krajobrazowy;
- Obszar chronionego krajobrazu zlewni jezior kórnicko – zaniemyskich;
- Obszar chronionego krajobrazu Pradolina Warty – Obry na terenie gminy Krzykosy;
- Obszar chronionego krajobrazu „Bagna Średzkie”.

Do obiektów chronionych należą też przypałacowe parki krajobrazowe (33) objęte ochroną konserwatorską oraz liczne pomniki przyrody. Do Krajowej Sieci Ekologicznej (ECONET) zaliczona jest dolina Prosnicy jako korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym.

Występujące tu zwierzęta są charakterystyczne dla obszarów nizinnych i podlegają ochronie gatunkowej. Na terenie obszaru chronionego krajobrazu „Bagna Średzkie” występują ptaki objęte szczególną ochroną ja gatunki zagrożone (ptaki terenów podmokłych i bagien). Ustanowiono również rezerwat faunistyczny „Dębno n/Wartą” na terenie Gminy nowe Miasto n/Warta.

#### **4.4. Zabytki kultury i dobra materialne**

Na terenie gmin objętych planem zewidencjonowano wiele zabytków architektury. Do najważniejszych należą:

w gminie Chocz:

- Kościół Pokolegiacki z 1629 r.;
- Pałac Infulatów z 1790 r.;
- Kościół oraz klasztor reformatów z 1733 r.;
- Kościół w Nowej Kaźmierce z 1907 r.

w gminie Czermin:

- Budynek Urzędu Gminy z 1900 r.;
- Budynek szkoły z 1010 r.;
- Pałac w Broniszewie z 1892 r.;
- Zespół pałacowy w Grabie z parkiem krajobrazowym z 1810 r.;
- Drewniany Kościół p.w. Jakuba Apostoła w Grabie z 1725 r.;
- Zespół dworski i park w Grabie z 2 połowy XIX w.;
- Dwór w Psieniu-Ostrowie z 1890 r.;
- Drewniany Kościół p.w. Wniebowzięcia N.M.P. w Żegocinie z 1714 r.;
- Zespół pałacowy w Żegocinie z końca XVIII w.;
- Wiatrak – koźlak z XIX w.;

w gminie Dobrzyca:

- Drewniany kościół z 1777 r.;
- Zespół pałacowo – parkowy;

w gminie Dominowo:

- Rezerwat Archeologiczny – Gród Piastowski w Gieczu;
- Kościół Św. Katarzyny w Bagrowie z 1751 r.;
- Romański kościół p.w. Św. Mikołaja w Gieczu z XII w.;

- Drewniany kościół p.w. Św. Jana Chrzciciela w Grodziszczku z 1767 r.;
- Kościół p.w. Św. Jana Chrzciciela w Murzynowie Kościelnym z lat 1739 – 1742;
- Pałac w Chłapowie;
- Pałac w Kopaszycach;

w gminie Gizałki

- Kościół parafialny z plebanią i parkiem w Szymanowicach z 1881 r.;
- Spichrz w Szymanowicach z końca XIX w.;
- Mogiła powstańców z 1963 r.;
- Młyn w Czołnuchowie;
- Budynek podworski z parkiem krajobrazowym w Oborach z końca XIX w.;

w gminie Jarocin:

- Ratusz z lat 1799 – 1804 wraz ze średniowieczną zabudową rynku i budynkami z końca XIX i początku XX w.;
- Kościół parafialny p.w. Św. Marcina sprzed 1610 r.;
- Neogotycki Pałac Radolińskich z lat 1847 – 1853;
- Skarbczyk – pozostałość późnośredniowiecznego zamku z XV w.;
- Ruiny kościoła Szpitalnego p.w. Św. Ducha z ok. 1516 r.;
- Neoromański kościół poewangelicki p.w. Św. Jerzego z lat 1847 – 1848;
- Dworzec kolejowy wybudowany w latach 1870 – 1875;
- Kościół parafialny p.w. Chrystusa Króla wzniesiony w 1930 r.;

w gminie Kotlin:

- Drewniany kościół parafialny p.w. Św. Barbary w Magnuszewicach z lat 1751 – 1752;
- Drewniana dzwonnica w Magnuszewicach z roku 1816;
- Drewniany kościół parafialny p.w. Św. Zofii w Sławoszewie z początku XVIII w.;
- Drewniana dzwonnica szkieletowa w Sławoszewie z ok. 1800 r.;
- Plebania w stylu dworcowym w Sławoszewie z 2 połowy XIX w.;

- Neogotycki kościół parafialny p.w. Św. Kazimierza w Kotlinie z 1858 r.;
- Neoromański kościół parafialny p.w. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Kotlinie z 1895 r.;
- Plebania w stylu dworowym w Kotlinie z początku XX w.;
- Kościół parafialny p.w. Matki Boskiej Bolesnej w Racendowie z 1911 r.

w gminie Książ Wlkp.:

- Kościół p.w. NMP Wniebowziętej i Św. Mikołaja w Książu Wlkp. z 1755 r.;
- Kościół p.w. Św. Antoniego Padewskiego w Książu Wlkp. z XVIII w.;
- Rynek w Książu Wlkp. z zabudową z XIX i początku XX w.;
- Mogiły powstańców poległych w bitwie o Książ w 1848 r.;
- Kościół p.w. Św. Michała Archanioła w Chwałkowie Kościelnym z 1819 r.;
- Dwór z 1 połowy IX w. W Chwałkowie Kościelnym;
- Pomnik powstańców wielkopolskich;
- Spichlerz z 1 połowy IX w. W Chwałkowie Kościelnym;
- Dwór z parkiem krajobrazowym z 1850 r. w Chrzęstowie;
- Drewniany kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego z dzwonicą z 1779 r. w Gogolewie;
- Kapliczka przydrożna z XVII w. W Gogolewie;
- Zespół dworski z parkiem z końca IX w. W Jarostawkach;
- Dwór w Kołacinie z 1912 r.;
- Wiatrak – koźlak z końca XVIII w.;
- Kościół p.w. Św. Marcina w Mchach z lat 1575 – 1616;
- Pałac z końca XVII w z parkiem krajobrazowym z XIX w. W Mchach;
- Późnogotycki kościół p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP z początku XVI w. we Włóściejewkach;
- Dwór z początku XIX w. z parkiem we Włóściejewkach;
- Grodzisko stożkowe późnośredniowieczne ze śladami murów we Włóściejewkach;

- Dwór z końca IX w. z parkiem krajobrazowym w Zaborowie;

w gminie Nowe Miasto:

- Neogotycki pałac z zabudowaniami folwarcznymi oraz parkiem krajobrazowym w Boguszynie;
- Drewniany kościół p.w. Józefa Oblubieńca NMP z lat 1773 – 1775 w Boguszynku;
- Eklektyczny pałac z 1920 r. z zabudowaniami folwarcznymi z końca XIX i początku XX w. oraz parkiem krajobrazowym w Chociczy;
- Gotycki kościół p.w. Wniebowzięcia NMP z lat 1440 – 1447 w Dębnie n/Wartą;
- Pałac z XIX w. z zabudowaniami folwarcznymi w Klęce;
- Kirkut z początków XX w. w Komorzu Nowomiejskim;
- Dwór z zabudowaniami folwarcznymi z XIX w. w Kruczynie;
- Grodzisko zwane „Kopcem” w Nowym Mieście n/Wartą;
- Gotycki kościół p.w. Św. Trójcy z XV w. w Nowym Mieście n/Wartą;
- XIX wieczny Spichrz i dwa przęsła starego mostu nad Wartą w Nowym Mieście n/Wartą;
- Eklektyczny pałac z parkiem krajobrazowym z XIX w. w Skoraczewie;
- XIX wieczny pałac z parkiem w Szyplowie.

w gminie Środa Wlkp.:

- Dwór z 1802 r. w Jarostawcu;
- Kolegiata p.w. Wniebowzięcia NMP i 3 domki senatorskie z XVIII w. w Środzie Wlkp.;
- Późnogotycka Kolegiata p.w. NMP Wniebowziętej z lat 1423 – 1428 w Środzie Wlkp.;
- Neoromański kościół poewangelicki z lat 1881 – 1888 w Środzie Wlkp.;
- Dwór z parkiem krajobrazowym z XIX w. w Brodowie;
- Dwór szlachecki z końca XVIII w. z parkiem w Koszutach;
- Kościół parafialny z plebanią z XVII w. w Nietrzanowie;
- Pałac z zabudowaniami folwarcznymi i parkiem krajobrazowym z XIX w. w Stupi Wielkiej;



- Neoklasycystyczny pałac i park w Szlachcinie;
- Barokowy pałac z lat 1760 – 1766 z parkiem krajobrazowym w Winnej Górze;
- Barokowy kościół p.w. Św. Michała z 1766 r. oraz kaplica grobowa w Winnej Górze;

w gminie Zaniemyśl:

- Naogotycki kościół p.w. Św. Wawrzyńca z lat 1840 – 1842 w Zaniemyślu;
- Neoromański kościół poewangelicki p.w. Niepokalanego Serca NMP z lat 1854 – 1855 w Zaniemyślu;
- Budynki mieszkalne z XIX w. przy ul. Raczyńskiego w Zaniemyślu;
- Zabudowa rynku i ul. Poznańskiej w Zaniemyślu;
- Wyspa Edwarda z Domem Szwajcarskim na Jeziorze Zaniemyskim;

w gminie Żerków

- Pałac w Śmiełowie – Muzeum im. Adama Mickiewicza;

## **5. ANALIZA WARIANTÓW PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA**

### **5.1. Niepodejmowanie działań**

Na terenie gmin członkowskich Porozumienia Międzygminnego podstawową metodą gospodarowania odpadami komunalnymi jest unieszkodliwianie odpadów zmieszanych na składowiskach odpadów oraz poddawanie odzyskowi odpadów opakowaniowych, których zbyt jest aktualnie najłatwiejszy. Efektem funkcjonowania tak zorganizowanego systemu jest funkcjonowanie 12 gminnych składowisk odpadów różnej wielkości i o różnym standardzie ochrony środowiska.

Niepodejmowanie działań wynikających z *Planu Gospodarki Odpadami* wpłynie na zwiększenie masy powstających odpadów komunalnych, których jedyną metodą unieszkodliwienia pozostanie ich składowanie. Nie zwiększy się również stopień wyłączenia odpadów przeznaczonych do odzysku. Taki stan rzeczy wiązać się będzie z koniecznością rozbudowy istniejących i budową nowych składowisk odpadów.

Deponowanie na składowiskach całej masy odpadów nieprzetworzonych powodować będzie zwiększanie ilości toksycznych odcieków, których unieszkodliwianie będzie utrudnione i kosztowne. Zwiększać się też będzie emisja gazów wysypiskowych bogatych w metan oraz inne związki szkodliwe dla środowiska, odorów związanych z rozkładem zawartej w odpadach biomasy oraz frakcji lekkiej roznoszonej przez wiatry. Nie jest wykluczone negatywne oddziaływanie na otaczające składowiska tereny, wody podziemne i powierzchniowe oraz pozostałe elementy środowiska. Gromadzenie dużej ilości odpadów zmieni ukształtowanie powierzchni ziemi, przyczyni się też do wzrostu liczebności gryzoni i owadów roznoszących choroby.

Składowanie zwiększonej masy odpadów nieprzetworzonych wpłynie na zmniejszenie atrakcyjności terenów gmin członkowskich, co niewątpliwie odniesie skutek w postaci niezadowolenia mieszkańców. Wzrosną też koszty zagospodarowywania odpadów komunalnych, co wpłynie na rozwój szarej strefy oraz zwiększenie liczby miejsc nielegalnego pozbywania się odpadów.

Jak wynika z powyższego realizacja działań nakreślonych w Planie jest konieczna ze względów ochrony środowiska, ekonomicznych i społecznych.

## **5.2. Przewidywane oddziaływanie na środowisko**

Gospodarowanie odpadami komunalnymi, w myśl obowiązującego prawa, winno wpływać na poprawę stanu środowiska naturalnego. Określając zakres działań przyjęto założenie, że efektem funkcjonowania regionalnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi winna być poprawa stanu środowiska w gminach członkowskich Porozumienia Międzygminnego.

Organizacja zaproponowanego systemu zbierania odpadów wpłynie na ilość odbieranych odpadów możliwych do ponownego wykorzystania lub unieszkodliwienia poza składowiskami. Zbierane jednorodne, o wysokiej czystości odpady są łatwe do przetworzenia dając w efekcie produkty możliwe do szerszego wykorzystania a tym samym wpłyną na zmniejszenie masy odpadów unieszkodliwianych na składowisku.

Taki stan rzeczy ograniczy masę odpadów, których wpływ na środowisko jest znaczny. Organizacja systemu zbierania odpadów oraz intensywna edukacja ekologiczna pozwoli również na ograniczenie, a nawet wyeliminowanie miejsc nielegalnego pozbywania się odpadów.

Zbierane na terenie gmin odpady komunalne poddawane będą odzyskowi. Zakłada się poddawanie odzyskowi wszystkich możliwych odpadów przez co do unieszkodliwienia pozostaną wyłącznie odpady resztowe, których odzysk będzie nieoptymalny lub niemożliwy z powodów technologicznych.

Pozostałe z procesu odzysku odpady będą inertne, przez co ich oddziaływanie na środowisko będzie nieznaczne, a nawet obojętne. Zmniejszy się również ilość składowisk odpadów oraz zapotrzebowanie na miejsca na składowiskach. Zamknięte składowiska odpadów komunalnych poddane zostaną rekultywacji w kierunku leśnym, co poprawi stan środowiska w gminach.

## **6. ODDZIAŁYWANIE ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PLANIE NA ŚRODOWISKO**

Szczegółowa analiza i ocena oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – Załącznik 1.

### **6.1. Zdrowie i życie ludzi**

Realizacja działań zawartych w Planie nie wpłynie negatywnie na zdrowie i życie ludzi. Zmniejszenie emisji hałasu i substancji do powietrza spowodowanych unieszkodliwianiem odpadów na składowiskach pozytywnie wpłynie na warunki życia mieszkańców. Nie przewiduje się wzrostu negatywnych czynników związanych z gospodarką odpadami, których oddziaływanie mogłoby wpływać na ludzi.

### **6.2. Środowisko gruntowo - wodne**

Realizacja działań związanych z gospodarką odpadami nie wpłynie na wody powierzchniowe i podziemne. Wszystkie działania realizowane będą w znacznym oddaleniu od zbiorników i cieków wodnych. Gmina Zaniemyśl, Krzykosy oraz północna część gminy Żerków położone są na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) czwartorzędowych nr 150. Gminy Gizałki i Chocz położona jest na obszarze GZWP czwartorzędowych Nr 211. Z uwagi na brak ciągłej warstwy izolacyjnej zbiorników teren wymienionych gmin zaliczony został do obszarów wysokiej ochrony (OWO). Uwzględniając powyższe zakłada się zamknięcie i rekultywację składowisk odpadów w wymienionych gminach co pozytywnie wpłynie na ochronę powyższych GZWP.

Nie przewiduje się też negatywnego oddziaływania na wody podziemne z uwagi na rygorystyczne przestrzeganie zasad izolacji budowli związanych z technologią odzysku i unieszkodliwiania odpadów. Służyć temu będzie prowadzenie stałego monitoringu na etapie eksploatacji instalacji w ZZO.

### **6.3. Powietrze atmosferyczne**

Realizacja planowanych przedsięwzięć wpłynie pozytywnie na stan powietrza atmosferycznego. W związku z deponowaniem na składowiskach wyłącznie odpadów

przetworzonych o małej zawartości węgla organicznego nastąpi zmniejszenie emisji gazów wysypiskowych bogatych w metan i inne szkodliwe związki chemiczne. Zmniejszy się również emisja frakcji drobnej, łatwej do roznoszenia przez wiatr.

Zamknięcie i rekultywacja większości składowisk odpadów w kierunku leśnych zwiększy stan drzewostanu a tym samym jego wpływ na absorpcję dwutlenku węgla.

#### **6.4. Hałas**

W związku z realizacją planowanych działań nie nastąpi zwiększenie hałasu na obszarze gmin.

Wzrost natężenia hałasu nastąpi w miejscu koncentracji technologii odzysku odpadów w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów. Związane to będzie z funkcjonowaniem urządzeń technicznych linii odzysku i przetwarzania odpadów takich jak kruszarka do gruzu, rozdrabniacz frakcji organicznej, linia produkcji paliwa formowanego, ładowarki, środki transportu wewnętrznego. Z racji usytuowania większości instalacji przetwarzania odpadów w obiektach budowlanych natężenie hałasu będzie znacznie ograniczone. Lokalizacja ZZO w oddaleniu od budynków mieszkalnych nie będzie miało wpływu na utrudnienia z tym związane. Hałas nie będzie też miał wpływu na faunę z racji oddalenia od miejsc jej żerowania.

Nieznaczne zwiększenie hałasu nastąpi też w związku z koncentracją środków transportu na drogach dojazdowych do ZZO i stacji przeładunkowej.

#### **6.5. Powierzchnia ziemi**

Realizacja planowanych działań wpłynie na poprawę stanu powierzchni ziemi. Funkcjonujące w gminach składowiska odpadów komunalnych będą zamykane w granicach dopuszczonych projektem. Zrekultywowane stanowić będą nieznaczne urozmaicenie powierzchni nie powodujące utrudnień w jej eksploatacji.

Nie będą budowane nowe składowiska odpadów a tym samym nie będzie ingerencji w powierzchnię ziemi.

Nieznaczne, czasowe zmiany nastąpią w związku z budową ZZO i rozbudową składowiska odpadów resztowych w Witaszyczkach oraz budową stacji przeładunkowej w

Środzie Wilkp. Związane to będzie z wykonywaniem wykopów pod fundamenty obiektów budowlanych, wykonaniem niecki składowania odpadów oraz usunięciem warstwy gleby z tego obszaru. Planowane prace nie doprowadzą do zmiany powierzchni ziemi i podwyższenia rzędnej terenu pod planowane objekty. Nieznaczne zmiany o charakterze trwałym związane być mogą z podniesieniem rzędnych terenu spowodowanych budową wałów korony składowiska.

## **6.6. Gleba, fauna, flora i krajobraz**

Na obszarze gmin członkowskich Porozumienia Międzygminnego występują tereny szczególnie chronione, obszary chronionego krajobrazu, 2 rezerwaty leśne, rezerwat faunistyczny oraz pomniki przyrody.

Planowane działania nie będą wpływać na florę, faunę i krajobraz gmin z racji znacznego oddalenia planowanych obiektów gospodarki odpadami od obszarów występowania flory i fauny.

Ograniczenie emisji pyłów, odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu i wód powierzchniowych, prawidłowa gospodarka odpadami na terenie obiektów oraz połączenie wewnętrznych ciągów komunikacyjnych na terenie tych obiektów z drogami publicznymi eliminuje wpływ na gleby okolicznych terenów zarówno w fazie budowy jak i eksploatacji systemu gospodarki odpadami.

## **6.7. Dobra materialne i dobra kultury**

W otoczeniu planowanych obiektów systemu gospodarki odpadami nie występują żadne dobra kultury i dobra materialne, stąd ich oddziaływanie należy uznać za pomijalne.

## **7. POTENCJANIE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE PLANU NA ŚRODOWISKO**

### **7.1. Planowany system gospodarki odpadami**

Ujęte w Planie przedsięwzięcia służyć będą realizacji zasad ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach:

- Zapobieganie powstawaniu odpadów;
- Poddawanie odzyskowi wszystkich odpadów możliwych do wykorzystania;
- Unieszkodliwianie wyłącznie odpadów, których powstaniu nie udało się zapobiec i których odzysk nie był możliwy.

Planowane przedsięwzięcia przyczynią się do pozyskania strumienia odpadów z przeznaczeniem do ponownego wykorzystania oraz do zmniejszenia masy odpadów unieszkodliwianych na składowiskach oraz ich negatywnego wpływu na środowisko.

Uciążliwość dla środowiska mogą stanowić nieprzetworzone odpady komunalne unieszkodliwiane na składowiskach odpadów, stąd jako niezbędne uznaje się konieczność przetwarzania odpadów przed ich ostatecznym skierowaniem na składowiska.

Potencjalny wpływ Planu na środowisko przedstawia poniższa tabela:

<b>Komponenty środowiska</b>	<b>Zakres oddziaływania</b>
Ludzie	Brak negatywnego oddziaływania z racji oddalenia planowanych inwestycji od miejsc stałego pobytu ludności.
Fauna	Brak negatywnego oddziaływania z uwagi na oddalenie obiektów systemu gospodarki odpadami od miejsc występowania.
Flora	Brak negatywnego oddziaływania – minimalna ilość emisji zanieczyszczeń do powietrza, oddalenie obiektów od skupisk flory
Gleba	Brak oddziaływania. Likwidacja warstwy gleby w granicach terenu inwestycji na etapie budowy.
Wody podziemne i powierzchniowe	Brak oddziaływania z racji oddalenia obiektów od zbiorników i cieków wodnych oraz prawidłowe zbieranie i oczyszczanie ścieków i wód opadowych z terenu obiektów.
Powietrze	Brak oddziaływania z uwagi na minimalną emisję zanieczyszczeń związanych z ruchem pojazdów i prowadzenia procesów przetwarzania odpadów w obiektach zamkniętych.
Klimat akustyczny	Brak oddziaływania na terenach związanych ze stałym pobytom ludności.

## **7.2. Użytkowanie zasobów naturalnych**

Funkcjonowanie zaplanowanego systemu gospodarki odpadami nie będzie ograniczać korzystania z zasobów naturalnych i nie ograniczy dostępności do złóż kopalin dla potrzeb gospodarki.

## **7.3. Zastosowane metody prognozowania**

Prognozę oddziaływania Planu na środowisko sporządzono na podstawie:

- ogólnej wiedzy o przedmiocie;
- wizji terenowej w gminach i obiektach gospodarki odpadami;
- wizji na innych obiektach odzysku i unieszkodliwiania odpadów;
- dostępnych danych dotyczących instalacji BAT oraz systemów gospodarowania odpadami;
- obowiązujących aktów prawnych.

Wnioski z analizy materiałów opracowano metodą porównawczą do istniejących systemów gospodarki odpadami i obiektów infrastruktury w Polsce i innych krajach Europy.

## **8. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO**

Z uwagi na znaczne oddalenie obszaru objętego Planem Gospodarki Odpadami od granic Państwa nie stwierdza się możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z realizacją działań wynikających z *Planu Gospodarki Odpadami dla Gmin – członków Porozumienia Międzygminnego*.

## **9. MINIMALIZACJA SZKODLIWYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO**

Planowany system gospodarki odpadami na obszarze Gmin – członków Porozumienia Międzygminnego ma na celu realizację zapisów ustawy o odpadach,



ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz zapisów innych aktów prawnych dotyczących gospodarki odpadami.

Dla zminimalizowania wpływu działań wynikających z Planu na środowisko należy uwzględnić następujące elementy:

- magazynowanie odpadów przeznaczonych do przetworzenia lub unieszkodliwienia winno być prowadzone w sposób uniemożliwiający ich zagniwanie;
- unieszkodliwiane winno być wyłącznie odpady przetworzone, z których wyłączone odpady nadające się do odzysku, odpady niezawierające frakcji ulegających biodegradacji oraz odpady niebezpieczne;
- zbieranie odpadów komunalnych winno być prowadzone według przyjętych zasad określających harmonogram odbierania odpadów oraz rodzaj stosowanych pojemników;
- zamykanie składowisk odpadów winno być prowadzone zgodnie z przyjętymi zasadami zapobiegającymi składowaniu odpadów ponad przyjęte wielkości określone w projektach;
- budowa ZZO winna zapewnić realizację zasad ochrony środowiska poprzez stworzenie warunków zapobiegania emisji gazów i pyłów do atmosfery oraz wód odciekowych i opadowych do wód podziemnych.

## **10. KOMPENSACJA NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO**

W wyniku prowadzonych działań wynikających z *Planu Gospodarki Odpadami dla 17 Gmin – członków Porozumienia Międzygminnego* nie przewiduje się znacznego oddziaływania na środowisko. Okresowe oddziaływanie na gleby przewidziane jest na etapie budowy Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Witaszyczkach i stacji przetadunkowej w Środzie Wlkp. Powyższe działania nie wymagają jednak kompensaty.

## **11. PROPOZYCJE MONITORINGU**

Z przeprowadzone powyżej analizy wynika, że realizacja zadań wynikających z Planu nie będzie negatywnie oddziaływać na środowisko, pod warunkiem zachowania określonych zasad. Dotyczy to szczególnie miejsc unieszkodliwiania odpadów, gdzie istnieć mogą potencjalne warunki do niekontrolowanej emisji do powietrza i wód podziemnych i powierzchniowych.

O ile nie zachodzi potrzeba szczególnego monitorowania środowiska, o tyle wskazane jest:

- prowadzenie ewidencji wytworzonych i przekazanych do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- przeprowadzanie badań składu morfologicznego odpadów unieszkodliwianych na składowiskach;
- monitorowanie wód podziemnych w miejscach unieszkodliwiania odpadów resztowych (piezometry na składowisku odpadów).

Ewidencję odpadów oraz badania składu morfologicznego odpadów i stanu wód należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami i w odstępach półrocznych składać informacje do właściwego urzędu marszałkowskiego.

## **12. STRESZCZENIE E JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM**

Porozumienie Międzygminne zostało zawarte przez 17 gmin powiaty jarocińskiego, średzkiego, pleszewskiego, gostyńskiego, śremskiego i poznańskiego dla stworzenia wspólnego, jednolitego systemu gospodarki odpadami i stanowi realizację zapisów Krajowego Planu Gospodarki odpadami 2010 i Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2008 – 2011 w zakresie tworzenia ponadgminnych struktur gospodarki odpadami opartych na Zakładach Zagospodarowania Odpadów.

Aktualnie na terenie gmin gospodarka odpadami komunalnymi ma ograniczony charakter. W sposób selektywny zbierane są odpady opakowaniowe łatwe do zbycia recyklarom oraz, w ograniczonym zakresie, inne rodzaje odpadów przeznaczonych do odzysku lub specjalistycznego unieszkodliwiania. Efektem takiego gospodarowania

odpadami jest funkcjonowanie 12 składowisk odpadów, z których do roku 2012 winno być zamkniętych 10 składowisk odpadów.

Podstawowym celem gospodarki odpadami określonym w Planie jest ograniczenie ilości odpadów komunalnych kierowanych do unieszkodliwienia na składowiskach odpadów. Cel ten będzie realizowany poprzez realizację celów cząstkowych obejmujących między innymi:

- objęcie wszystkich mieszkańców gmin zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych;
- stworzenie jednolitego systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych przeznaczonych do odzysku i specjalistycznego unieszkodliwienia;
- budowa regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Witaszyczkach zapewniającego odzysk wszystkich zbieranych selektywnie odpadów oraz stacji przetwarzającej w Środzie Wlkp.;
- unieszkodliwianie na składowiskach odpadów wyłącznie przetworzonych odpadów resztowych;
- likwidacja do 2009 roku 5 składowisk odpadów a do 2012 roku dalszych 5 składowisk odpadów komunalnych oraz pozostawienie docelowo do dalszej eksploatacji składowisk odpadów w Witaszyczkach i Nadziejewie;
- prowadzenie edukacji ekologicznej dla poprawy funkcjonowania systemu gospodarki odpadami;
- osiągnięcie stopnia zmniejszenia ilości odpadów unieszkodliwianych na składowiskach określonego w dokumentach wyższego szczebla.

17 Gmin tworzących Porozumienie Międzygminne leży na obszarze Niziny Wielkopolskiej w dorzeczu rzeki Warty. Jest to region o najniższej w kraju sumie opadów wynoszących ok. 550 mm w ciągu roku. Brak tu jest skupisk zbiorników wodnych oraz sieci większych rzek (poza Wartą i Prosną). Pochodzenie polodowcowe obszaru gmin powoduje, że przeważają tu gleby bielicowe i rdzaw o niskiej klasie bonitacyjnej. Lepsze jakościowo gleby występują w dolinach rzeki Warty i Prozny. Bory sosnowe i mieszane nie stanowią dużych skupisk leśnych. Nie występują też duże obszary objęte ochroną. Obszarami objętymi ochroną jest

- Czeszewsko – Żerkowski Park Krajobrazowy,

- Obszar chronionego krajobrazu zlewni jezior kórnicko – zaniemyskich;
- Obszar chronionego krajobrazu Pradolina Warty – Obry na terenie gminy Krzykosy;
- Obszar chronionego krajobrazu „Bagna Średzkie”.

Do obiektów chronionych należą też przypałacowe parki krajobrazowe (33) objęte ochroną konserwatorską oraz liczne pomniki przyrody. Do Krajowej Sieci Ekologicznej (ECONET) zaliczona jest dolina Proсны, jako korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym.

Funkcjonują tu dwa rezerwaty przyrody oraz jeden rezerwat faunistyczny. Ochronie konserwatorskiej podlegają 33 przypałacowe parki krajobrazowe, a ochroną objętych jest szereg zabytków kultury.

Niepodejmowanie działań określonych w Planie Gospodarki Odpadami dla 17 Gmin – członków Porozumienia Międzygminnego spowoduje znaczny wzrost ilości odpadów w latach następnych, a co za tym idzie wzrost ilości odpadów unieszkodliwianych na składowiskach odpadów. Wiązać się to będzie z potrzebą rozbudowy istniejących składowisk odpadów i budową nowych. Zwiększy się też emisja gazów wysypiskowych wpływających na efekt cieplarniany. Składowane odpady oddziaływać też będą na wody podziemne i glebę. Zmniejszy się atrakcyjność gmin.

Przyjęte do realizacji przedsięwzięcia znacznie ograniczą negatywny wpływ odpadów na wszystkie elementy środowiska. Likwidacja i rekultywacja składowisk, ograniczenie emisji substancji do powietrza znacznie poprawi jego czystość a tym samym pozytywnie wpłynie na zdrowie mieszkańców. Gospodarowanie odpadami zgodnie z przyjętymi w Planie założeniami pozytywnie wpłynie też na jakość wód powierzchniowych. Poprawi się również jakość gleb z uwagi na ograniczenie pylenia cząstek stałych ze składowisk. Nieznaczny wpływ na gleby będzie miała budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Witaszyczkach i stacji przetadunkowej w Środzie Wlkp. z uwagi na konieczność usunięcia warstwy gleby związane z pracami budowlanymi. Z uwagi na koncentrację instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów w m. Witaszyczki oraz funkcjonowanie stacji przetadunkowej w Środzie Wlkp. nastąpi nieznaczne natężenie hałasu związane z pracą urządzeń mechanicznych i transportem odpadów. Wzrost natężenia hałasu nie będzie odczuwalny przez mieszkańców z racji znacznego oddalenia ZZO i stacji przetadunkowej od zabudowań mieszkalnych.

Realizacja zadań zgodnie z założeniami Planu nie będzie negatywnie wpływać na florę i faunę gmin oraz na zabytki i dobra kultury z uwagi na znaczne

oddalenie lokalizacji ZZO i stacji przetadunkowej od miejsc bytowania zwierząt i koncentracji występowania roślinności. Rekultywacja składowisk odpadów w kierunku leśnym przyczyni się do stworzenia nowych miejsc bytowania roślin i zwierząt. Nie przewiduje się również negatywnego oddziaływania planowanych przedsięwzięć na obszary chronione.

Oddalenie gmin od granicy Państwa nie będzie powodować transgranicznego oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko państw sąsiednich. Nie przewiduje się też znacznego oddziaływania na środowisko przez co nie jest konieczna kompensata.

Dla zminimalizowania skutków funkcjonowania planowanego systemu gospodarki odpadami należy uwzględnić jednak następujące elementy:

- magazynowanie odpadów przeznaczonych do przetworzenia lub unieszkodliwienia winno być prowadzone w sposób uniemożliwiający ich zagniwanie;
- unieszkodliwiane winny być wyłącznie odpady przetworzone, z których wyłączono odpady nadające się do odzysku, odpady niezawierające frakcji ulegających biodegradacji oraz odpady niebezpieczne;
- zbieranie odpadów komunalnych winno być prowadzone według przyjętych zasad określających harmonogram odbierania odpadów oraz rodzaj stosowanych pojemników;
- zamykanie składowisk odpadów winno być prowadzone zgodnie z przyjętymi zasadami zapobiegającymi składowaniu odpadów ponad przyjęte wielkości określone w projektach;
- budowa ZZO winna zapewnić realizację zasad ochrony środowiska poprzez stworzenie warunków zapobiegania emisji gazów i pyłów do atmosfery oraz wód odciekowych i opadowych do wód podziemnych.

Przewidywany brak oddziaływania zamierzeń zawartych w Planie na środowisko wiąże się jednak z potrzebą:

- prowadzenia ewidencji wytworzonych i przekazanych do odzysku i unieszkodliwienia odpadów komunalnych;

- przeprowadzania badań składu morfologicznego odpadów unieszkodliwianych na składowiskach;
- monitorowania wód podziemnych w miejscach unieszkodliwiania odpadów resztowych (piezometry na składowisku odpadów).

Ewidencję odpadów oraz badania składu morfologicznego odpadów i stanu wód należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami i w odstępach półrocznych składać informacje do właściwego urzędu marszałkowskiego.